

58

54

GODZIENNY SERWIS RADIOWY

29.III.1944.

Londyn, 28.III. - 19, 45 i 23, 15.

F r o n t w s c h o d n i: Wczorajszy dzienny rozkaz Staline oznajmił o zdobyciu przez wojska sowieckie gen. Malinowskiemu silnej twierdzy czarnomorskiej Mikołajewa. Niemcy wycofują się pospiesznie do Odessy. Rosjanie wdzierają się w rozbite wojska powiększając ogólny zamęt. Inne kolumny sowieckie nacierają w kierunku Odessy od północy. Wczorajszy komunikat oficjalny z Moskwy doniósł o nowych postępach wojsk marszałka Żukowa, które przekroczyły Dniestr w kilku nowych punktach na południowy-wschód i południowy-zachód od Kamienia Podolskiego i zajęły dalszych 70 miejscowości między Dniestrem i Prutem. Po zdobyciu w niedzielę miejscowości Sadogóra /8 km na północ od Czerniowiec/ Rosjanie zbliżyli się do Czerniowiec od północy na odległość 5 km i przeprowadzają manewr oskrzydlenia i znajdują się 40 km na wschód od Czerniowiec. Prawe skrzydło armii marszałka Żukowa weszło już 30 km w głąb Bukowiny i zdobyło Gwoździec, leżący 20 km na północny-wschód od Kołomyi. Armia marszałka Koniewa ostrzeliwuje z ciężkich dział obiekty po drugiej stronie Prutu. Już tylko 25 km dzieli armię marszałka Żukowa od armii marszałka Koniewa i każdej chwili oczekiwane jest nawiązanie łączności. Między obu armiami znaczne siły niemieckie padły w pułapkę i zostały już częściowo zniszczone. Tarnopol jest już od trzech dni otoczony. W niedzielę popołudniu Rosjanie wdarli się do miasta. Na ulicach toczy się zacięte walki. Według niepotwierdzonych jeszcze przez Moskwę wiadomości wojska marszałka Koniewa przeszły już Prut i skroczyły na terytorium Rumunii, 15 km na północ od Jassy.

Sprawdzone na front ukraiński znaczne ilości wojsk hiszpańskich w pierwszej nocy po przybyciu zdezerterowały na stronę czerwonej armii.

W Rumunii zarządzone dobrowolną ewakuację Bukaresztu. Dzienniki wzywają ludność do zachowania spokoju.

Rada regencyjna Bułgarii zgodziła się na żądanie Hitlera przeprowadzenia przez Niemców przegrupowania wojsk. Wojska niemieckie obsadziły Warnę i kilka innych miast nad wybrzeżem morza Czarnego.

F r o n t p o w i e t r z n y: W nocy na wtorek lotnictwo królewskie zrzucało 2.000 ton bomb na Essen. 9 samolotów nie powróciło. W poniedziałek 1.500 samolotów bombardowało silnie lotniska w środkowej i południowo-zachodniej Francji. 6 bombowców i 20 myśliwców nie wróciło. Zniszczono 30 samolotów niemieckich na ziemi, a 14 w powietrzu. We wtorek 500 ciężkich bombowców amerykańskich atakowało 4 lotniska we Francji, mianowicie w Dijon, Chateauroux, Reims i Chartres. Zniszczono lub ciężko uszkodzono wiele hangarów i innych budynków. Ponadto zniszczono warsztaty naprawcze samolotów w Tours i Bordeaux. W nocy na wtorek około 100 samolotów niemieckich zatakowało zachodnią i południowo-zachodnią Anglię i południową Walię. 11 z nich zestrzelono. Powstały pewne szkody materialne i kilka ofiar w ludziach.

F r o n t p o ł u d n i o w y: We Włoszech lotnictwo sprzymierzonych nadal atakuje niemieckie linie zaopatrzenia. W poniedziałek wykonało ono 1.400 lotów bojowych kosztów 3 m. szyn. Zestrzelono 2 samoloty niemieckie. Na lądzie sytuacja pozostaje bez zmian.

Główna kwatery generała Tito komunikuje, że partyzanci jugosłowiańscy zdobyli dużą wyspę Hvar /Lesina/ na południe od Splitu po trzech dniach zaciętych walk.

R ó ż n e: Prezydent Budapesztu zrezygnował ze swego stanowiska z powodu utraty przez kraj swobody po okupacji niemieckiej.

Na Pacyfiku siły morskie sprzymierzonych zatopiły 9 statków japońskich, które usiłowały dotrzeć z zaopatrzeniem do bazy Wevok na Nowej Gwincei.

W Londynie powstała "międzynarodowa komisja dla spraw książki". Zajmuje się ona kwestią zaopatrzenia Europy po wojnie w książki. Pracowano już listę 1.000 dzieł i periodyków. Rząd brytyjski oddał do dyspozycji komisji 20 tysięcy funtów. Inne rządy też wyświętnowały już pewne kwoty na ten cel. Ponadto komisja otrzymała wiele książek zewzbombardowanych zbiorów. Polska również ma swego reprezentanta w tej komisji.

Dziękujemy Wam za ufanie, jakie nam okazujecie. Bądźcie przekonani, że nasi alianci rzucą na szalę boju swą krew i pracę, by zapewnić wolność ciężkożonymu narodowi. Każdy może oczekiwać takiej wolności, jak jest udziałem obywateli Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii. Wyżni dowódcy są zdania, że nie ma takiej siły, która by z tego względu nie kompromis, czy "kompromisowność" odmówiłaby naszym prawom.

Polacy. Daleń zapłaty się zbliża. Zewrzyjcie szeregi, uzupełnijcie karancję, spotęgujcie czujność. Przed czyni wszystko, aby wysiłki nasze spotkały ze służbami nagrodą. Weźmie wkrótce uderzenie na Niemców od wschodu, zachodu i południa. Mimo burz, które nas jeszcze czekają, dzień LIZIA POLAKOWSKIEGO I OBLICZYNIEGO ZWICTYSTWA JEST JUZ NIEDALIEKI.

Front wschodni: Wojska sowieckie czynią stałe postępy na czterech odcinkach frontu. Na środkowym odcinku klina kijowskiego bolszewicy zdobyli w piątek Żytomierz i 150 innych miejscowości. W niedzielę byli już 30 km na zachód od Żytomierza. Na całym froncie kijowskim bolszewicy zdobyli w ciągu 24 godzin 600 miejscowości. Prawe skrzydło armii generała Patutina zdobyło Białokoronowe, położone 50 km na północny-zachód od Korostenia i znajdują się 43 km od granicy Polski. Lewe skrzydło operuje już w okolicy Winnicy. Po zdobyciu dalszych 60 km terenu w kierunku na Rumunię bolszewicy zajęli Pogrebincze, miejscowość leżąca na linii kolejowej prowadzącej z Polski przez węzeł kolejowy Koziatyn. Obecnie armia czarna znajduje się tylko 40 km od rzeki Boh, ostatniej przegrady wodnej od Rumunii. Baza niemiecka w Białej Cerkwi jest już praktycznie odcięta. Na Białej Rusi sowieckiej bolszewicy przerywali połączenie drogowe między Orszą a Witebskiem, oraz wpróżd wielu miejscowości zajęli Ustianisi, położoną 30 km na południowy-zachód od Jarla.

Front południowy: VIII armia znajduje się o 10 km od Pescara. Rejon tego miasta znajduje się pod ogniem artylerii armii lądowej i floty. V. armia przekroczyła w piątek ujście rzeki Garigliano, używając przy tym wozów amfibijalnych. Ciężkie bombowce amerykańskie bombardowały ponownie w dniu 31.12. ub. roku port Rivini oraz węzły kolejowe w Padzie, Muzanie i Pizie.

Na Sardynii aresztowano 14 fascystów, oskarżonych o przygotowanie spisku antyalianckiego.

Niemcy podali, że aresztowali w Rzymie syna marszałka Badoglio, Mario Badoglio.

Z frontu jugosłowiańskiego donoszą, że partyzanci walczą obecnie w rejonie granicy austriackiej.

Front południowy: Lok 1943 zakończył się nowym ciężkim bombardowaniem na zachodzie. W piątek z dnia "Latając fort ce" i Liberatorzy dokonali silnego ataku na dnie fabryki kożysk kulowych pod Paryżem. Zdobrano około trzech tysięcy. Słup dymu wbił się na wysokość 5.000 m. Inym obiektem głównego ataku było lotnisko Chateau Barm rd, w pobliżu Cognac, 95 km na północny-wschód od Bordeaux. W drodze powrotnej bombowce i eskortujące je myśliwce stoczyły walki powietrzne z atakującymi je myśliwcami niemieckimi na trasie między Fresneau a kanałem La Mance. Zestrzelono 28 samolotów niemieckich.

Lekkie i średnie bombowce anglo-amerykańskie dokonały w piątek ok. 1000 lotów bojowych nad północną Francją, osłaniając przez formacje uwiłwskie i narodów sprzymierzonych, w tym również przez trzy polskie dywizjony lotnicze. Bombardowano m. in. cele wojskowe w Pas de Calais. Wszystkie maszyny powróciły.

W nocy na sobotę samoloty Mosquito bombardowały trasę noc zrzędu północną Francją, nie ponosząc strat. W sobotę za dnia bombowce i myśliwce angielskie atakowały cele wojskowe w północnej Francji.

W nocy na niedzielę silne zespoły PAF operowały nad Niemcami.

W roku 1943 ósmioletnie siły amerykańskie operujące z baz w Wielkiej Brytanii przeprowadziły 44.000 lotów bojowych zrzucając 55.000 ton bomb. Zestrzelono 4.100 wózków ciężarowych i 976 bombowców, co stanowi mniej, niż 4%. Za dnia Amerykanie docierali w głąb Niemiec na odległość 1.300 km. W grudniu Amerykanie przeprowadzili 10 wielkich nalotów, zrzucając 12.000 ton bomb.

Alianci stosują nową metodę bombardowania w ciemności, on i przez ciemność, możliwą dzięki pomiaru promieniowania. Jest nim aparat telewizyjny, oparty na działaniu promieni ultra-fioletowych.

R ó b n o : Przywódca naradów sprzymierzonych wydał wspólny komunikat noworoczny, w którym zresumował osiągnięcia w roku 1943 i zapowiedział niedłuki już, potężny i ostro zakończony szturm na europejską fortecę Hitlera. Amerykański minister wojny Stimson powiedział: "Musimy być przygotowane na ciężkie ofiary w ludziach. Musimy liczyć się z pewnymi niepowodzeniami, lecz mimo to nie ustawać w marszu naprzód - ku zwycięstwu."

W roku 1943 zatopiono 200 niemieckich łodzi podwodnych.

W roku 1943 w USA wyprodukowano 1.861 statków i 2.100 samolotów.

Hitler wyszedł do Wiedni nowego swego państwa, Renta-Finka. Radio Wiedeń podało w sobotę wieczorem, że Hitler odmówił udziału w audycji na okres tygodnia.

Ambasador turecki w Londynie został zewszany przez swój rząd.

Z Grecji nadeszły wiadomości o nowej strasznej zbrodni niemieckiej. Niemcy spalili miasto Kalabryta, wszystkich włączając rozstrzelali, a kobiety i dzieci zamknęli w szkole i spalili. Liczba pomordowanych wynosi 1.350.

W piątek wygłosił przemówienie noworoczne Hitler. Oświadczył on m. in.: "Być może, że rok 1943 sprzyjał sprzymierzonym w dziedzinie wynalazków. Chwilowe niepowodzenie na morzu zaważyło na pewnym wynalazku. Za niepowodzenie w Rosji Hitler obciążył sam siebie. Włochy, Moskiewska "Prawda" w jednym z ostatnich artykułów ostro zastatkowała stanowisko Bułgarii. W imieniu rządu sowieckiego domaga się, by porzuciła swe stanowisko sprzymierzenia Niemiec, wycofała się z wojny przeciw USA i Anglii i rozpoczęła wojnę przeciw Niemcom. Wówczas twierdzi "Prawda" - stworzone zostaną warunki dla współpracy sowiecko-bułgarskiej.

Dzienniki szwedzkie zamieszczają opis jednego z korespondentów berlińskich. In. korespondent ten pisze: Podczas gdy przed trzema tygodniami tygodniem można było w ciągu pięciu minut, gdy szło się ulicą nie zauważyć ani jednego domu zniszczonego lub uszkodzonego bombardowaniem, to obecnie idąc przez piętnaście minut nie napotkano się ani jednej takiej kamienicy.

Z ostatniej chwili

Nocy na niedzielną silne formacje RAF ponownie zastatkowały Berlin. Po bieżnie już obserwacje wykazały silne skutki nalotu, dziewiętego z kolei od 18 listopada 1943. Formacje lekkich bombowców Mosquito zastatkowały cele w zachodnich Niemczech i w północnej Francji, jakoteż minowały szlaki żeglugi niemieckiej.

Londyński "Wiadomości Polskie" komentując noworoczny przemówienie prezydenta Moskiewskiego stwierdza, że wyjątkowo ostro ocenił nasz stosunek do Z.S.R.F. Prezydent wyraził podziękowanie, że Polska chce żyć w zgodzie z nami i dąży do tego, jeśli sojusze nie będą kryły w sobie żadnej krzywdy dla nas wówczas każdy partner sojuszu liczyć może na naszą wierność. Podkreślił się szczególnie przytoczenie cytatu z przemówienia Roosevelta, iż "wskład poszczególnych narodów do wojny będzie mierzony przez do korzystania z dobroczynnych przysięg pokoju".

